

చిరునవ్వు నవ్వుకుంటూ, కళ్ళ నీరు కారుస్తూ సోమన్న
 మేనమామ కాళ్ళమీద పడ్డాడు. “మామా! మా బాబు
 పేరు హచ్చి, నువ్వు సెప్పింది ఇనుకుంటా! ఈ పొలం పొలి
 మీర దాటి వెళ్ళితే నన్ను బలెయ్యి!” అన్నాడు.

ఆతనిమాటలలో సత్యవాక్కు వారి హృదయాలలో
 మారుమోగినది.

అప్పలమ్మ ‘సింహాదిరప్పన్నా, నీ దయ’ అంది. పచ్చ
 లయ్య ‘నా అచ్చిమి, నువ్వు బర్తనేరుకున్నావా తల్లీ’ అనుకు
 న్నాడు. పైడమ్మ ముసిముసినవ్వును నవ్వుకొని పైట సర్దు
 కొంది. పొలంకన్నె అచ్చిమి సిగుతో తన పైట తాను
 సర్దుకొంది.

అసురకన్య

మొదటి భాగము

కక్షీవంత మహాబుషి కుమారుడు సుధన్వుడు
సూర్యాశ్వంలా బలిష్ఠుడు, ఇంద్రునివలె ఆజానుబాహుడు.

అతని నవ్వులు అశ్వినీ నక్షత్రంతో చేరిన రాకాచం
ద్రుని కిరణాలు. ఆతని కోపము ఆరుద్రాయుక్తాదిత్య మాస
మేఘపర్తిత శంపాలతవలె జాజ్వల్యమానమైంది. సుధన్వుని
సాహారము కమలదళశీతలము.

ఆతని ధనర్విముక్తశరీరము ఇంద్రవజ్రసమము. ఆతని
ముద్ధనాయకత్వము వృతాసురుని ఎసుకొనే ఇంద్రవిజయ
త్వం వంటిది.

వవిత్ర మంత్రద్రష్టకక్షీవంతుడు తన కుమారుని దస్య
కుమారు డితడే అని ఆశీర్వాదించాడు.

తల్లి దండ్రులకు మ్రొక్కి అనుమతిపొంది ఆర్యసైన్యా
లను నడుపుకొంటూ సింధూనదితరంగాలను నావలతో
దాటాడు సుధన్వుడు. పర్వతాలుదాటి, అసురదేశంలో విడిది
చేసి అసురరాజును యుద్ధానికి పిలిచాడు.

అసురులు ఉత్తమనాగరికులు, మిత్రావరుణాది దేవతా
భక్తులైన ఆర్యులకు విరోధులు. ఆర్యరాజైన సుధన్వుడు
ఉత్తమవీరు లధిససించి ఉన్న రథాలతో, గాలితో ఎగిరే ఉత్త
రీయాంచలాలు కలిగిన ఆశ్వికులతో తమ రాజ్యంలోనికి వచ్చి

వచ్చాడని తెలియగానే అసురులు అఖండ క్రోధంచేత మండిపోయారు. వారికళ్ళల్లో విస్ఫులింగాలు రాలాయి.

ఉషోబాల దరస్మిత కాంతులు ప్రసరించిన మంచుశిఖరాల బోలిన సత్కులైన అసురులు అశ్వాలను రథాలకు పూన్చి ఉత్తమాజానేయాల అధివసించి ఆర్యుల నాశనంచేయడానికి సైన్యాల ఆయత్తంచేసుకొనివచ్చారు.

2

అసురరాజుకుమార్తె పాంచర నవయావనవతి. పద్దెన్నిదివర్షాల పారిజాతపుష్పంలాంటి ఎరుపు తెలుపుల అందాల బొమ్మ. పుత్రులు లేని అసురరాజు పుత్రికను వీరునిలా పెంచాడు.

ఆమె కవచం ధరించి, మూడుధనువుల బల్లెము ముష్టిని పట్టింది. తండ్రికి చక్రక్షుకురాలై ఒక ఉన్నతాశ్వాన్ని అధివసించి యుద్ధానికి బయలుదేరింది.

మేరుపర్వతసానువుల మిలమిలలాడే తేత దేవదారు సౌప్తవంత్లో వెన్నెలలో సాయంకాలపు ఉషఃకాంతులు రంగరించిన శరీరకాంతిలో వెలిగే తన బాలికను చూచి అసురరాజు గర్వంతో రథంమీద నిలిచినాడు.

ఆమె అధివసించిన ధవళాశ్వం తన్ను స్వారిచేసే సుందర మూర్తిని ఎరిగిఉన్నదా అన్నట్లు గర్వంతో, వేగంతో, అసురరథాశ్వాలను వందేనికి ఆహ్వానిస్తున్నది.

బంగారు శిరస్త్రాణంకింద నర్తించే ముంగురులు ఆమె దివ్యసుందరవదనాన్ని ఇంకా మనోహరంగా పనిచేస్తూండగా, ఆమె చిరునవ్వులను దిరిశనపూవులులా విరజిల్లుతూ స్వారి చేస్తున్నది.

తనస్థులను పోగొట్టు సౌందర్య స్వరూపురాలైన అపాంచర వేగముగా గుఱ్ఱాన్ని తోలుతూ తండ్రిని అనుసరిస్తున్నది.

తెలుపు ఎరుపుల కాంతితో ఉపోదేవిలా ఆ పాంచర నూర్యునివంటి తండ్రి రథానికి ముందు వస్తున్నది.

ఇంతలో రెండు సైన్యాలు తలపడినవి. అసురులు మహావీరులు, దృఢ కాయులు. ఆర్యులు మగటిమిగల బంటులు. ఆసురార్యులు ఒకే రూపురేఖావిలాసాలు కలవారు. ఆ సంకులసమరంలో కవచాదులలో మాత్రం భేదాలున్న ఆ రెండు సైన్యాల వీరులు పాలసముద్రంలో సుడిగుండములోని కైరటాలవలె పోరుసల్పినారు.

పోరు ఘోరమైంది. శరశూలభల్ల ఖడ్గకాంతులు, ముసలను దగ్ధ పరశుగదాద్యాయుధ తాడన నినాదాలు ఇందుడు మేఘాలతో ఆకాశాన అవతరించినట్లు అయింది.

పాంచర తండ్రివ్రక్కనేఉండి తండ్రినీ తన్నూ కాపాడుకొంటూ భయంకర యుద్ధం చేస్తూఉన్నది.

అంతలో అసురార్య యుద్ధనాయకులిర్వూరూ ద్వంద్వ యుద్ధాన ఒకరి నొకరు మార్కొన్నారు.

యందు ధారంభంనుండి సుధన్వుడు మేఘాలను దూరి వచ్చే వ్రజపాతంలా పొగమంచును చీల్చివచ్చే సూర్యకిరణంలా, అసురసైన్యాలను చొచ్చి, శంఖంపూరిస్తూ తన సైన్యాలను చేయివిసిరి, విజృంభింపచేస్తూ, అసురనాయకుల్ని బాణాలతో, వివిధాముధ ప్రయోగాలతో నిర్జిస్తూ పూలతో నిండిన మోదుగచెట్టులా రక్తసిక్తాంగుడై, ఏమీ చలింపకుండా వేగంతో యుద్ధవిక్రాంతుడై నాడు.

అతడు మహావేగంతో అసుర రాజును ఎప్పుడు కదిసినాడో, ఆ తక్షణమే చక్రక్షకురాలై ఆర్మ్యసైన్యం చెండాడే ఉపోదేవిలా ఉన్న పాంచర ముందుకు వచ్చి సుధన్వుని తలపడింది.

ఆర్యరాజా బాలకునివలె నున్న పాంచరను చూచినాడు. బాలుడే అనుకున్నాడు. సుధన్వునకు పాంచర పదునాలుగేండ్ల బాలికవలెనే తోచింది.

సుధన్వుడు:—ఓయి బాలకా, నువ్వు చిన్నవాడవు. నీ తండ్రి పెద్దవాడు. మీ కేతనము మాకు లొంగినట్లు ఒకసారి దింపండి, మీరూ మేమూ సమాధానం కుదుర్చుకొని ఎవరిదారిని వాళ్ళు పోదాంగాక!

పాంచర:—ఓయి ఆర్యవీరుడా! యుద్ధంచేసి అలసివున్నావు. నీ కవచంలొంచి రక్తం సూర్యరథానికి ముందు ప్రవహించే ఎఱ్ఱని కాంతిధారల్లా ప్రవహిస్తుండంది. నువ్వే నీ పతాకాన్ని దింపినట్లయితే, నువ్వు నీ దేహం బాగుపడేవరకూ

మా కోటలో అతిధిగా ఉండవచ్చును. మీ సైన్యాలు మా రాజ్యానికి అతిధులు.

సుధ:—ఓ పుణ్యమూర్తి! నీ మాటలు మధురాలు మరిసే కలకంఠకంఠ ప్రసవితగా నస్వనాలులా వినబడుతున్నాయి. ఇంత చిన్నతనంలో నీకు యుద్ధమేమిటయ్యూ?

పాంచర:—ఓయి యుద్ధమే జీవితంచేసుకొన్న కర్క శుడా! నీకు బాలు డెవరో, బాలిక ఎవరో తెలియదో? ఇవిగో నా బాణాలు రుచిచూడు. ఇవి వాలుచూపులుకావు. ప్రాణాలు హరించే తూపులుసుమా!

4

సుధన్వుడు బాల సౌందర్యానికి ఆనందించి ఉప్పొంగి పోయాడు. ఈ బాలవీరుడు బాలికా? ఓహో, ఏమా బాలిక సౌందర్యము భూమి దున్నినవెనక విత్తులుజల్లగా ఇంద్ర దేవుడు తన మేఘాలతో చల్లని వృష్టి కురిపించినప్పుడు బయలుదేరిన పచ్చని మొక్కలతో నిండి ఉన్న పొలంలా ఉన్నది!

ఆ బాలిక అందము, వెన్నెల ప్రసరిస్తుండగా, ఆ వెలుగులోని అమృతం ఆస్వాదిస్తూ తీవలుసారించిన, దేవతలకు అతిప్రియమైన సోమలతలా ఉన్నది.

ఆ బాలిక మనోజత్వము హిమాలయశిఖరాల పుట్టి గ్రతాలాలపిస్తూ లోయలలో ప్రవహించే వితస్తానది ప్రవహింపులా ఉన్నది. సుధన్వుడు ఈ ఆలోచనలు తన హృదయాన్నిం వెన్నెల నింపగా తన రథంమీదనుంచి డిగ్గనురికాడు. ఆత డా

ప రథముమీదే పగ్గాలు విడిచినాడు. అతడు ఆ రథంమీదనుంచి
 సీ యజ్ఞభాగం భోగించడానికి ఆకాశంనుంచి దిగివచ్చే మరుత్తు
 ఆ నిలా ఉన్నాడు.

ఆతడు తన మీదపడే అసురుల బాణాలు లెక్కచేయ
 తేదు. అత డాయుధాలన్నీ రథంమీదనే ఉంచివేశాడు. ఆతని
 చిరునవ్వుమోము, ఆతని వెలిగిపోయే ఫాలం, అతని విశాల
 మైనకన్నులు, ఆతని సమున్నతమూర్తిత్వము, అతనివిక్రమము
 అతని అశ్వినీదేవ సౌందర్యము, అసురవీరుల్ని సమ్మోహవర
 చింది. అసురవీరులందరు యుద్ధముమాసి, అతనివై పే చూస్తూ
 ఉండిరి. ఆర్యనాయకులూ యుద్ధం మానివేశారు.

పాంచరవైపుచూస్తూ ఓ దివ్యసౌందర్యగాత్రీ, ఓ
 ఇంద్రాణివంటి పరాక్రమం కలదానా, నిన్ను వాయుదేవుడు
 మేఘాలను కొనిపోయినట్లుగా మా సప్తసింధు దేశానికి కొని
 పోగలను. ఓ అనన్యదివ్యమనోహరరూపంకల అమరకన్యా,
 ఓ బాడలివంటి తేజస్సుకలదానా, నిన్ను ఆదిత్యుడు బాడలి
 యైన సంజ్ఞాదేవిని సముద్రంలోనుండి కొనిపోయినట్లు కొనిపో
 గలను.” అని ఉచ్చైస్వనాన్ని కేకవేసి సముద్రకెరటంలా
 కదిలాడు. సింహంలా ముందుకు సాగాడు.

“ఓ ఆర్యశూరుడా! రావయ్యా నా దగ్గరకు; నేను
 నిన్ను జయించి, నిన్ను నేను ప్రియుణ్ణి చేసుకొని, తన హృద
 యంలో యామినీచంద్రుణ్ణి దాచుకొన్నట్లు నిన్ను దాచుకొం
 టాను. ఓ మిత్రునివంటి పరాక్రమంకలవాడా, ఓ అగ్నివంటి
 తేజస్సుకలవాడా, మంచిగంధంతరపు అగ్నిని దాచుకొన్నట్లు
 నిన్ను నా హృదయంలో దాచుకోగలను” అని కేకలేస్తూ

గుఱ్ఱంపై రక్తసిక్తాంగియై పూవులుపూచిన ఫలాశవృక్షంలా అధివసించి ఉన్నది.

తమ రాజకుమార్తెకు అడ్డంవచ్చిన అసురవీరుల్ని సుధన్వుడు లెక్కచేయక ముళ్ళడొంకలను విదల్చుకొనుచు తన ప్రీయురాలైన ధేనువును కలిసికొనబోయే అడవి వృషభంలా, ఆవలిబిడ్డన ఉన్న తనరాణిని చేర మహాప్రవాహం వడికి ఎదురీదిపోయే ఐరావతంలా, అతడు అసురసైన్యాలను ఈవలావలకు నెట్టివేస్తూ పాంచరదగ్గరకు చేరినాడు.

పాంచర మహాసంతోషాన నవ్వుతూ, తన నిశిత ఖడ్గాన్ని మెరుమువైపు తిప్పి సుధన్వుడు నిరాయుధుడై ఉండడంచేత, మెరుమువేగంగా అతన్ని ప్రహరించడం ప్రారంభించింది.

సుధన్వుడు తన తలమీద శిరస్త్రాణం పెరికి, ఎడమ ముష్టితో మహావేగంతో పరవే ఆమె ఖడ్గప్రవాహాలను ఆ శిరస్త్రాణంపై పడేట్లు, ఆమెను సమీపించి, కుడిచేత్తో ఆమెకుడిచేయి పట్టుకొని ఖడ్గంలాగి ఆవలకు విసరివైచాడు!

ఇంద్రునివలె బలంగలవాడున్ను, అశ్వినీకుమారులవలె అందగాడును, సవితృనివలె కాంతివంతుడును అగు సుధన్వుడు ఆమెనడుముచుట్టూ చేతులువేసి అశ్వాన్నుండి ఎత్తి తీసి, ఆమెను గాఢంగా తన హృదయానికి అదుముకొన్నాడు.

ఆమె సంతోషాన ముసిముసినవ్వులు నవ్వుతూ ఆ దృఢ పరిష్కాంగనంలో ఇరికిపోయి, అసురవీరులు చూచి ఆశ్చర్యంపొందుతూఉండగా, తండ్రి ఆయిన అసురరాజు

నివ్వెరగంది చూస్తూఉండగా, రెండుచేతులా ఆతనిచంపలు చుట్టి ఆతనికళ్ళలోకి తేరి పారచూచింది.

ఆమెచూపులు వెన్నెలకిరణాలు. మానవ సరోవరం లోతులలోనికి ప్రసరించినట్లయినది ఆమెచూపులు కల్పవృక్షం పైన అమృతవర్షం కురిసినట్లయినది.

అతడామెను చూచి “ఓ హృదయేశ్వరీ! ఓ అసుర మహారాజబాలికా, హిమాలయ పర్వతాగ్రాలు మేఘాలను ధరించినట్లుగా నిన్ను నా హృదయంలో ధరిస్తున్నాను. నీ నా ప్రణయమంత్రము, కచుడు శుక్రునికడ గ్రహించిన మృత సంజీవినిలా మన ఉభయసేనలకు అమృతత్వం ప్రసాదించు గాక!” అని అంటూ ఆమెను పెదవులపై ముద్దిడుకొన్నాడు.

పాంచర గాయత్రిమంత్రంలాంటి పవిత్ర స్వర యుక్తంగా నవ్వింది. ఆమె సుధన్వునిహృదయంలో తన మోము దాచుకుంది.

ఇంతలో సాయంకాలము ఆదిత్యుడూ, అతని వెలుగూ సముద్రంలో కుంకిపోయిన రీతిగా, దివ్యపరీమళావృతమైన పూవు చెట్టునుండి రాలిపోయిన రీతిగా, పాంచరకౌగిలిలో సుధన్వుడు ఆ యుద్ధభూమిలో కూలిపోయినాడు.

సుధన్వుని ప్రాణాలు పాంచరప్రాణాలు ఆ అమృత మృతిలో లీనమైపోయినవి. అసురసైన్యాలలో, ఆర్యసైన్యాలలో హాహాకారాలు మిన్నుముట్టినాయి.

రెండవభాగము

అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసేషాన్నుండి ప్రతినిధులుగా వెళ్ళినవారిలో డాక్టరు వైకుంఠరావు ఎ. బి. అండ్ సి.యం. ఒకడు. వైకుంఠరావు మాంచి ఒడ్డుపొడుగు వున్నమనిషి ఆటలన్నిటిలో అందెవేసినచెయ్యి. మద్రాసు వైద్యకళాశాల ఆటజట్టులన్నిటికీ నాయకుడు. విద్యార్థులలో మెటిఅయిన టెన్నిస్ ఆటకాడు. న్యాయకళాశాల, పచ్చియప్ప కళాశాల, క్రిస్టియన్ కళాశాల, ప్రభుత్వ కళాశాలలు జట్టులలో ఒకటిన్నీ అతడు కాలేజీవిద్యార్థిగా ఉన్నంతకాలం కాలిబంతి, హాకీబంతి. టెన్నిస్ ఆటలలో వైద్యకళాశాలతో పోటీ చేసి మొదటిరంగమైనా దాటలేకపోయాడు.

ఎన్నివేల సంవత్సరాలనుండో భారతదేశంలో విజృంభించిన ఆర్యవీరుల వీర్యమూ పరాక్రమమూ అతనిలో మూర్తీ భవించాయెరా అనేవారతని స్నేహితులు.

నలుగురు స్నేహితులతోటి ప్రతినిధులుగా స్వగ్రామమైన గుడివాడనుండి బయలుదేరి బెజవాడ, శికిందరాబాదు, ఎల్లారా, అజంతా, జాల్గాన్, బార్డోలీల మీదుగా అహమ్మదాబాదు చేరుకున్నాడు.

అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెస్‌లో కుర్చీలూ బల్లలూ లేవు. అందరూ ఆ మహాశిబిరంలో క్రింద కూర్చోవలసిందే! మొక ప్రక్క ఖిలాఫత్ మహాసభ, ఒకప్రక్క స్వదేశీవస్తు, ఖాదీ ప్రచారము. దేశ దేశాలనుండివచ్చినలక్షలకొలదిజనం. అక్కడే సుబర్మితీనదీతీరాన్ని మహాత్మునిఆశ్రమం. అహమ్మదాబాదు

వనాటి భారతీయమహాత్ముష్ట గాథలనో స్మరింపచేస్తున్నది.

భారతదేశం తనకు త్వరలో విముక్తి వస్తున్నదని, పవిత్ర ప్రపంచ ప్రఖ్యాత అపర అహింసావతారమైన మహాత్ముని చూస్తూ మురిసిపోతున్నది.

ఆ వైభవం స్నేహితులతో చూస్తూ భారతదేశంలో జరగబోయే అఖండ సత్యాగ్రహాయుద్ధానికి మహాత్మునికే నాయకత్వ మిచ్చి, శ్రీ శ్రీ హాకీం అజ్మల్ ఖాను గారి యాజమాన్యాన కాంగ్రెసు తీర్మానం చేసింది.

వైద్యకళాశాలలో వైకుంఠరావు ఆఖరుసంవత్సరం చదువుతూఉండగా మహాత్ముని దివ్యవాక్యాలు భారతదేశం అంతా మారుమోగాయి. వైకుంఠరావు ఆతక్షణమే కళాశాల వెడలి పైకి వచ్చేద్దామనుకున్నాడు. కాని ఇంక మూడు నెలలు ఓపికపట్టి ప్రభుత్వోద్యోగంకోసం తాను నిశ్చయించుకొన్న కార్యక్రమం మానివేసి విడిగా వైద్యవృత్తి చేసుకుంటూ కాంగ్రెసుకార్యక్రమంలో పాలుగొంటూఉండాలని వైకుంఠుడు నిశ్చయం చేసుకున్నాడు.

నాగపూరు కాంగ్రెసుకు వెళ్ళాడు. అప్పటికి అతడు హాసుసరనుపనిలో ఉన్నాడు. ప్రసూతివైద్యము, కళ్ళవైద్యం పూర్తిచేసి గుడివాడలో వైద్యవృత్తి ప్రారంభించాడు. ప్రారంభించిన మూడునెలలలో వైకుంఠునికి నెలకు అయిదారువందలు దొరుకుతున్నాయి.

ఈ కారణాలన్నిటిచేత ఇదివరదాకా పెళ్ళిమాట తలపెట్టక, ఇప్పుడెందుకు సంగతి, తర్వాత చూచుకొనవచ్చుచులే అని ఊరుకున్నాడు.

2

అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసు అద్భుతంగా జరిగింది. అక్కడనుండి స్నేహితులను “ఆబూ పోయి దిలావరా గుడు లనుచూచి వద్దాం రండరా” అని ప్రోత్సహించాడు వైకుంఠరావు.

ఢిల్లీ మేలెక్కి, ఆబూరోడ్డు సేషనులో దిగారు మన వాళ్ళందరూ. ఆబండిలోనే ఆ సమయంలోనే తహిమీనా బాట్లీవాలాకన్యయు, ఆమె తండ్రి బాట్లీవాలాగారు కూడా మెయిలులో ఒక మొదటితరగతి పెట్టిలోంచి దిగారు.

తహిమీనా కన్య పార్శ్వబాలికలలో దేవకన్యలాంటిది. గులోబకావళీకన్యకు అందాలు నేర్పే మకోహారాంగి.

తహిమీనా ఇంగ్లండులో చదువుకుంది ఆంగ్లబాలలను వారిచదువులోనే వారిని తోసిరాజుచేసింది. ఆమె ఎం. ఏ. పి. హెచ్. డి. పరీక్షలలో మొదటగా జయమంది ఇంటికి వచ్చింది.

ఆమె ఇంగ్లండులో చదువుకొనే రోజులలో ఆటలలో మొదట—! నాట్యంలో మొదట. భారతీయ బాలికలయినా ఆమె అనేక ఆంగ్ల ఉన్నతకుటుంబాలవారి ఇళ్ళలో వారి కుటుంబాలలోని బాలికలారే తిరిగేది, ఆమె అంటే అంత స్నేహం ఆ బ్రిటిషుబాలలకు.

తహిమీనాను చూచినవాళ్ళందరూ కొంచెం వేడిదేశం లోవున్న ఇంగ్లీషుబాలికే అనుకునేవారు.

టెన్నిస్, వరుగు, ఈతపందేలలో మొదటగా వచ్చేది. తహిమీనాను ఒకరిద్దరు పెద్దకుటుంబాల ఆంగ్లబాలురు పెళ్ళి చేసుకుందామని చూశారుకూడా.

ఎందుకనో తహిమీనాకు పెళ్ళి అంటే ఎప్పుడూ ఇష్టంలేదు. అనేక పార్టీ పెద్దలు ఆ బాలికకు చాలా మంచి సంబంధాలు తెచ్చారు.

ఆ బాలిక స్త్రీగా ఎంత అందగత్తో, మగవీరుడులా అంత అల్లరిపిల్ల. ఎప్పుడూ మగవాసలా వేషం వేసుకుని గుర్రం స్వారి చేసేది. కారునడిపేది ప్రయాణంలో ఎప్పుడూ మగ వేషంలోనే ఉండేది.

3

బాట్లీవాలాగారు కోటీశ్వరులు. ఆయన ఎన్నో కంపెనీలు పెట్టించి వాటిని అత్యంత లాభం కొనివచ్చే సంస్థల చేశాడు. ఎన్నో పరిశ్రమసంస్థలకు ఆయన ముఖ్యాధ్యక్షుడు.

ఆయన మొదటినుంచీ గాంధీమహాత్ముని శిష్యులలో ఒకడయ్యాడు. అందుచేతనే ఈ సంవత్సరానికి ముందు సంవత్సరంలో ఆయనకు ప్రభుత్వం పెద్దబిరుదు ఇద్దామనుకున్నారు. కాని బాట్లీవాలాగారు ఖండితంగా తన కక్కరలేదని కబురు చేశారు.

తండ్రిగారూ కుమార్తెయూ అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసుకు బాంబాయినుంచి ప్రతినిధులుగా వచ్చారు.

వారూ కాంగ్రెసు అయిపోగానే ఓరోజు ఆబూచూచి మళ్ళీ వద్దామని బయలుదేరి వెళ్ళారు.

ఆబూరోడ్డు సేషనులో ఒక మంచికారు వచ్చిఉంది,
 సేషన్లో దాదాభాయి మెనకీ తన చుట్టమైన బాటివాలా
 కుటుంబానికి కారువేసుకొని వచ్చాడు ఆతిధ్యం ఇద్దామని.

సేషన్లో బాటివాలా తండ్రికుమార్తెలిద్దరకూ స్వాగత
 దుద్ది ఆబూపట్నం తీసుకుపోయాడు దాదాభాయి.

ఆ మెయిలుబండలోంచి దిగి వైకుంఠరావు అతని
 స్నేహితులూ ఉదయము అక్కడ ఇన్ని పూరీలు తిని, పాలు
 తాగి బస్సుమీద ఆబూచేరారు.

ఆబూనగరం ఆరావళీ పర్వతాలలో దత్తాత్రేయ శిఖ
 రానిది అయిదువందల అడుగుల దిగువను ఉన్నది. ఆబూ
 ఎత్తు ఆరువేల అడుగులకు తక్కువగా ఉంటుంది. ఆబూనగ
 రానిది రోడ్డు వంకరటింకరగా పైకి ఎక్కుతుంది.

బస్సు వెళ్ళుతూంటే రోడ్డుమీద ఒక పెద్దపులి పడు
 కుంది. బస్సుఆపి విద్యుచ్ఛక్తికొమ్ము, మామూలు బూరా
 లులది హంగామా చేస్తే ఒక్కగంతువేసి దిగువ లోయ
 లోకి పులి మాయమైంది. అందరి ప్రయాణీకుల ప్రాణాలు
 బిరుబిరాయన్నమాటే.

వైకుంఠ :—ఒరే విశ్వం! ఇప్పటికి చూశానురా బరి
 మూడ పెద్దపులిని.

విశ్వం :—నేనూ పెద్దపులులను సర్కసులలోనూ,
 అక్కడక్కడ దర్శనశాలలోనేగా చూసింది.

రామం :—ఓహో ఏమి గొప్పగా ఉందిరా! ఏమి
 దర్శనం, మనకేసి నవ్వుతూ చూసినట్లుగా అయిందిరా.

వైకుంఠ :—దిగివెళ్ళి దాన్ని తట్టి దాంతో ఆడుకుందా మనిపించింది.

కృష్ణమూర్తి :—నువ్వు దుష్టంతుడు కొడుకువా ? లేక కాశీమజిలీకథలోని సింహదమనాడ వనుకున్నావా ?

ఆబులో ఒక సత్రంలో మఖాంపెట్టి మన స్నేహితులు దిలావరాగుళ్ళు చూశారు. అచలేశ్వరదేవాలయం చూశారు. దత్తాత్రేయ శిఖరం ఎక్కారు.

మూడురోజులైన తర్వాత ఆబునగరానికి రెండుమైళ్ళ దూరంలో ఒక లోయలో వశిష్టాశ్రమం చూడడానికి వెళ్ళారు.

4

వశిష్టాశ్రమం ఎంతో అందంగా ఉంది. ఎన్నో ఫల వృక్షాలున్నాయి. ఒక సెలయేరు ప్రవహిస్తుంది.

ఆ ప్రకృతిదృశ్యము. అలాంటి ప్రదేశాలలో ఋషులు ఆశ్రమాలు ఏర్పాటుచేసుకొన్న భావమూ సమన్వయం చేసుకుంటూ వైకుంఠరావూ స్నేహితులూ తిరిగి ఆబూనగరం వస్తూ ఉన్నారు.

చలి హిమాలయాలలోని చలిలా గజగజ వణికిస్తూ ఉంది.

అయిదుగురు స్నేహితులూ మాట్లాడుకుంటూ వస్తూన్నారు. స్నేహితుల ఒట్టుకు ముందుగా, ఒకవృద్ధుడు, ఒక బాలడు అంగదునులు ధరించి నడస్తున్నారు. వృద్ధుని తలపై

పార్శ్వలోపీ ఉంది. ఆ బాలుడు హేటు ధరించి ఉన్నాడు.

ఇంతలో వెనకవచ్చే వైకుంఠరావు జట్టుకు "ఓహో హో" అన్న ఒక కేక వినబడింది. ఆ కేకలో ఏదో వర్ణింపలేనిభయం గర్భిక్రమై తోచి, మనవాళ్ళందరు ముందరకు పరుగెత్తారు. ఆ ఇద్దరూ ఉన్న స్థలం దగ్గరకు వెళ్ళగానే మనవాళ్ళ ప్రాణాలు నిలువునా తెలిపోయాయి ఎదురుగుండా పడుకుని వీరి అందరి వైపు ఒక మహావేదాంతిలా చూస్తోంది ఒక పెద్దపులి.

మనవాళ్ళందరూ బిట్టబిగుసుకు పోయారు! ఆ కొత్త పురుషులూ బిట్టబిగుసుకుపోయిఉన్నారు.

ఇంతలో ఉరుములా ఒక పెద్ద బొబ్బపెట్టి తన చేతిలో విలాసంగా తిప్పకుంటూవున్న ఒక అడవి దుడ్డుకట్టను పైకెత్తి వీళ్ళందరికీ ముందుకు ఉరికాడు వైకుంఠరావు!

ఆ కేకతో పెద్దపులికి ఏమి కంగారు పుట్టిందో ఓ చెంగున గంతువేసి ఆ దారిపక్క దుబ్బుల్లోకి ఉరికి నిముషంలో మాయమయింది.

పెద్దకేకలు వేసుకుంటూ ప్రాణాలు బిగపట్టుకుని వారందరూ ఆబూనగరం చేరారు.

బాటివాలాగారు వారందరికీ ముఖ్యముగా వైకుంఠ రావుకీ కృతజ్ఞత తెల్పి తమబస చేసుకున్నారు.

5

ఆబూనగరం చుట్టుపక్కలు అంతా చూచి సామానున్న ఒక స్నేహితుణ్ణి బస్మీద పంపి, మిగతా నలుగురూ

నడుస్తూ పాటలు పాడుకుంటూ, అయిదవ రోజు సాయంకాలం వైకుంఠరావు స్నేహితులూ ఆబూస్టేషనుకు పోతున్నారు.

కొండదిగి కొంతదూరం పోయేటప్పటికి, ఆ రోడ్డు మీద ఒక కారుచుట్టూ ఒక భిల్లుజట్టు కనబడింది. వీళ్ళు నలుగురూ దగ్గరకు వెళ్ళేసరికి, కొంతమంది భిల్లులువచ్చి వీళ్ళని చుట్టముట్టారు. వైకుంఠరావు నల్లరెదుగురు భిల్లులును బంతులాపటి అవతలకు గిరవాటువేశాడు.

“ఓరే, వీళ్ళు గాంధీదేముడుజట్టువాళ్ళురా” అని కేకలుపెట్టి కనుమూసి కను తెరచేటంతలో మాయమై పోయారు భిల్లులు.

అప్పుడా కారులోంచి దిగింది బాట్లినాలాగారు. ఏమిటి చిత్రి సందానాలు అని వారూ అనుకున్నారు. వీరూ అనుకున్నారు.

తసీమీనా పార్శ్వబాలిక. ఆ బాలిక హృదయంలో వైకుంఠరావు— పెద్దపులిని అల్లరిపెట్టినప్పటినుంచి, ఏమి చిత్రిమో—మకాంపెట్టి కూచున్నాడు. పార్శ్వ బాలికలు పార్శ్వ తరలతో సాధారణ స్నేహంకన్న ఎక్కువదూరం పోరాదు! అయినా ఆ కొత్తబాలకుడు చీకటిలోకూడా గంభీర వ్యక్తిత్వంతో అస్పష్టమూర్తిత్వంతో పెద్దపులిని తరిమివేస్తూ ఎన్ని సార్లో ప్రత్యక్షం అవుతూఉన్నాడు.

బాట్లినాలా మన స్నేహితులకు వందనాలర్పిస్తూ నవ్వుతూ “మీకూ మాకూ ఈ చిత్రసంబంధం ఏమిటి!” అన్నాడు.

“నేనూ అదే అనుకుంటున్నానండి” అని వైకుంఠ రావు సమాధానమిచ్చాడు. అందరూ కలిసి భిల్లులు రోడ్డు దిక్కుగా వేసిన రాళ్ళూ రప్పలూ ఎత్తి పారవేసి మోటారు కారు సరిగా పోవడానికి దారిచేశారు. కారు వెళ్ళిపోయింది. స్నేహితులు స్టేషనుకు పోయి అహమ్మదాబాదుకు రెండవ తరగతి టికెట్లు కొన్నారో లేదో మెయిలు చక్కావచ్చింది.

6

వెంటనే మన స్నేహితు లైదుగురూ ఇటు తిరిగారు అటు తిరిగారు; ఏ సెకండుక్లాసులోనూ కాళీలేదు.

వైకుంఠరావుకు కోపంవచ్చింది. రైలును కదలమని చెప్పినట్లుగా ఈలవేసే గార్డును పట్టుకొని గబుక్కున వెనక్కు తిప్పి “గార్డుజీ నమస్కారం. క్షమించండి! రెండవ తరగతిలో మలం అణుమాత్రం లేదు. అహమ్మదాబాదు ప్రయాణం, మొదటి తరగతిలో ఎక్కుతాం. తరువాత స్టేషనులో చార్జి ఇస్తాం; సెలవు.” అని పరుగెత్తి ఒక మొదటితరగతిపెట్టిలో ఇద్దరేడన్న ఆరుసీట్లదానిలో ఎక్కబోయారు.

పెట్టెగుమ్మంలో తహిమీనా బాట్లీవాలా పురుష పేషంట్ నుంచొని ఉంది.

వైకుంఠరావు, అతనిస్నేహితులు గబగబ ఎక్కబోయారు. తహిమీనా “ఎక్కడానికి వీలులేదు” అన్నది. “ఓయి కుట్టాడా, రైలు కదులుతున్నది; వాదించడానికి వ్యవధి లేదు.” అని ఆ బాలుణ్ణి నెమ్మదిగా నెట్టుకుపోయి స్నేహితులను దారిచేసినాడు.

బాటివాలాగారు అతికోవంతులైచి “పశునా !” అని కేకవేశాడు.

వై కుంఠరావు చిరునవ్వు నవ్వుతూ నేడన్నాడు. ఇంతటా తహిమీనా తనతండ్రిచేతికట్టి తీసుకొని వై కుంఠరావు నెత్తి మీద దబదబ బాదటం ప్రారంభించింది. మరుసటి క్షణంలో ఆ కట్టి ఆమెచేతులోంచి ఊడతీసి కట్టి రెండుముక్కలుచేసి మూల పడవేశాడు.

ఒక దెబ్బ అతనినుదురుపై తగిలి చర్మం కొంచెం పగిలి రక్తం బొటబొట కారింది.

“అదేమిటి అమ్మాయి” అని పార్శ్వభాషలో బాటి వాలా అన్నాడు.

వై కుంఠరావు తహిమీనా తాడన మారంభించగానే ఆమె తలపై ధరించిన ఇంగ్లీషుటోపీ ఊడి పడిపోయింది. ఆమెజుట్టు ముడివీడి సూటువేసిన ఆ బాలికవీవువైపడి ప్రసరించింది. ఆ బాలిక సిగ్గుపడుతూ నిలుచుంది. వై కుంఠరావు ఆమె సంతవరకు బాలుడే ననుకొన్నాడు.

అందమైనబాలుమ అత్యంత సుందరమైన బాలిక అయింది.

ఆమెను తేరిపార చూచినాడు ఆమె అతన్ని తేరిపార చూచింది.

“నీవా!” అని అతడన్నాడు. “నీవా!” అని ఆమెఅన్నది.

దాదాబాయి బాట్లీవాలాగా రప్పడు వై కుంతుడు పెద్ద పులిబారినుండి, భిల్లులబారినుండి తమ్ము తప్పించిన ప్రాణ దాత ఇత శేఅని పోల్చుకున్నాడు.

దాదా:-అయ్యా క్షమించండి. ఆ సీటుపై న కూర్చోండి. మా అమ్మాయి చాలా తొందరపడింది అన్నాడు. స్నేహితు డొకడు గాయానికి కట్టుకట్టాడు.

వైకుంతుడు నవ్వుతూ “పరవాలేదండీ. తొందరలో కాలాంటి సంఘటనలు వస్తూఉంటాయి.”

అతనిపై ప్రసరించిన అందాలచూపులు తహిమీనా మరల్చలేదు. వై కుంతుడు తనచూపులు ఆమెనుంచి మరల్చలేకపోయాడు.

అహమ్మదాబాదు చేరేసరికి వారూ వీరూ స్నేహితులయ్యారు. ఇరవై ఏళ్ళ బాలిక తహిమీనా వై కుంతుని అహమ్మదాబాదులో తమ మకాంకడ ఒంటరిగా కలుసుకొంది.

తహి:-—నిన్ను ఎన్నవేల సంవత్సరాల క్రిందటనో కలుసుకున్నట్లుంది. ఇదివరకు మనం ఎక్కడ కలిసికొని ఉంటాము?

వై కుం:-—కాంగ్రెసులోనేమో!

తహి:-—కాదు. ఇదివరకే నీతో నేను యుద్ధం చేసినట్లు, నువ్వు నన్ను ఓడించి—

వై కుం:-—ఓడించి నిన్ను మా దేశానికి ఎత్తుకొనిపోయి వివాహమాడినట్లు కలగానికల!

తహి:—నాకు అంతే!

వారట్లు గంటలు మాట్లాడుకొన్నారు. ఆమె నిర్భయంగా నిస్సందేహమయిన మాటలతో వైకుంఠుని తాను పేమిస్తున్నానని చెప్పింది. వైకుంఠుడు “తహి నానా! నీవేరు ఎంత చక్కగా ఉంది. నిన్ను యుగాలక్రితం పోగొట్టుకొని ఇప్పుడు మళ్ళీ కలిశానా నీతో అన్నభావం నన్ను వీడదు నువ్వే సర్వకాలం నా చూపులలో, నా హృదయంలో, నా సర్వస్వంలో! ఎల్లాగ నిన్ను వదిలి ఉండటా?” అన్నాడు.

“ఓయి వెట్టివాడా! నేనూ నిన్ను వదిలి ఉండగలనా? ఏమో నేను అసురబాలికనై, నువ్వు ఆర్యబాలకుడవేమో! గులోబకావలీకన్య కథ వినలేదా”

ఒక్కనిముషం వా రొకరి నొకరు విడిచిఉండ లేకపోయాడు.

దాదాబాయిగారికి గొంతులో వెలక్కాయ పడినట్లయింది. పార్శ్వకన్యక పార్శ్వతకుణ్ణి ఎలా వివాహం చేసుకోకలదు?

తహిమీనా ప్రేమ మతాలుదాటింది. దేశాలుదాటింది. దేహబలం జ్ఞానబలం కుటుంబ, దేశ, ప్రపంచసేవ చేయడానికి ఎంతముఖ్యమో ప్రేమబలం అంతేముఖ్యం అని ఆమె అనుకుంది. ఒకజాతిని చెక్కుచెదరకుండా కాపాడుకోడం పురాతనవస్తు సంరక్షణభావం కానప్పుడు ఆ మ్యూజియం భావం అన్నివిషయాలలోనూ వర్తించదు. శ్రీ జిన్నాగారి వివాహం జాతినిమించి నడిచింది, అని ఆమె దృఢనిశ్చయానికి వచ్చింది.

ప్రేమ ఒకటే సర్వమతాలను, సర్వదేశాలను మించి ప్రవహిస్తుంది. ఆ ప్రవాహం కొండలను గోదావరి ప్రాంతము ప్రవహిస్తుంది. ఒక నీగోపురుషుణ్ణి తెల్లజాతి స్త్రీ ప్రేమించి నడిస్తే అమెరికాతత్వం అడ్డంవస్తుందా?

ఏ యుగాలనాటికో ఈ ప్రేమ! ఈ దివ్య సమాగమము యమునా గంగా సంగమమే అవుతుంది.

ఎందరు వార్షిలు ముస్లింమతంలో కలవలేదు. ఎందరు అనురకన్యలు ఆర్యవీరుల్ని ఉద్వాహంకాలేదు?

ఇలా తండ్రితో గంభీరంగా వాదించింది తహిమీనా.

8

వైకుంఠ రావుకు అనుమానమేలేదు. వార్షిప్రతికలలో అల్లరి అతడు గమనింపలేదు. కొన్ని బెడరింపు ఉత్తరాలను అతడు లెక్కచేయలేదు.

ఆతడు మహాత్మునికిరాసి అనుమతి తెప్పించుకున్నాడు. వార్షిసంఘమువారు పనికిరాదన్నారు. అనేక విధాల దాదాబాయి బాట్లీవాలాగారిని ఒత్తిడిచేశారు.

వేదాలలో, జెండ్ అవెస్టాలో గాధలుగా, ఋక్కులుగా పాడబడిన పాంచరసుధన్వాప్రేమ కథ నమహాబలం ఎవ్వ రావగలదు?

తహిమీనా తండ్రిఇంటికడనుండివచ్చి సబర్మతీ వెళ్ళి వచ్చింది. వైకుంఠ రావు సబర్మతీ చేరినాడు.

సబర్మతీ ఆశ్రమంలో తహిమీనా వైకుంఠులవివాహం అతివైభవంగా జరిగింది.

9

ఆ దంపతుల ప్రేమ వ్యత సత్యాగ్రహ విజయం.

“ఓ దేవీ ! తహిమీనా ! వనాటికి మన యీ ప్రేమ?”

“ఆర్యవీరుడవు పంతం నెగ్గించుకున్నావు !”

“నీవు ఆర్యబాలికవుకావా? ఆర్యత్వం మహాత్మునిధర్మం అరంచేసుకోవడంలో ఉందికాదూ! నువ్వు ధర్మంకోసం మహాత్మమ సత్యాగ్రహం చేశావు ప్రాణప్రీయూ!”

తహిమీనా వైకుంఠసహృదయమీద వాలి, ఆతని తలవంచి మధురపరీమళంగా ఆతని పెదవులు తనివితీలు ముద్దిడుకొంది. వైకుంఠుడు సర్వవిశ్వానికీ మొక్కుకొన్నాడు ఈ దివ్యభామినిని తనకు ప్రత్యక్షంచేసినందుకు.

వారిద్దరూ దేశసేవా మహాయుద్ధంలో ఒకరికొకరు దగ్గరగా, ఒకరినడుంచుటూ ఒకరుగా భారతదేశంలోనికి అడుగిడుతూ నడుస్తున్నారు.

